

10. juni 2020

Fiskeriminister Odd Emil Ingebrigtsen
Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

UTTALELSE FRA NATURVERNFORBUNDETS LANDSSTYRE

Naturvernforbundets landsstyre vedtok på sitt møte 7. juni en uttalelse om leppefisk. Uttalelsen følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Silje Ask Lundberg
leder i Naturvernforbundet

Vedlegg: Uttalelsen *Naturvernforbundet er bekymret for leppefisken og krever stans i fisket* fra Naturvernforbundets landsstyre 7. juni 2020

Naturvernforbundet er bekymret for leppefisken og krever stans i fisket

En inntil nylig ukjent mørk side ved fiskeoppdrett i åpne merder, som endelig har begynt å få velfortjent oppmerksomhet, er bruken av såkalt rensefisk. Leppefisk og rognkjeks blir brukt som levende avlusere i oppdrettsmerder.

Mens all rognkjeks som brukes som rensefisk, kommer fra oppdrett, blir leppefiskene fisket fra ville bestander og fraktet til oppdrettsanlegg. Omfanget av kommersielt fiske etter leppefiskartene bergnebb, berggyllt, gressgyllt og rødnebb har eksplodert de siste årene. Det intensive fisket foregår med teiner og ruser rundt nes og øyer i fjordene våre og praktisk talt tømmer områder for fisk. Det kan gi drastiske endringer i én artsbestand, og hele økosystemet kan komme i ubalanse. Leppefisk er mat for større fisk, sel, oter og sjøfugl. Forsvinner den på grunn av overfiske, forsvinner maten til de andre artene. Samtidig kan luseplagene bli større for vill sjøørret, lyr, sei og torsk. Leppefisk beiter også naturlig på *både* lakselus og torskelus. Forskerne ved Havforskningsinstituttet er bekymret og konkluderer i sin rapport fra november 2019 at det må *forventes uønskede effekter som følge av selve fisket etter leppefisk*.

I tillegg importeres én million leppefisk fra Sverige hvert år. Frakt av leppefisk over store avstander gir fare for genetiske endringer i lokale bestander og spredning av sykdommer, ved at leppefisken rømmer fra anleggene. Havforskningsinstituttet konkluderte i 2019 med at *dersom dagens praksis med bruk av villfanget leppefisk opprettholdes, må det forventes at uønskede hendelser som smittespredning og genetisk endring vil forekomme*.

Naturvernforbundet er også bekymret for elendig dyrevelferd og skyhøy dødelighet blant rensefisk brukt i oppdrettsanlegg og reagerer på det etiske i å forbruke levende dyr som et engangsverktøy.

Kommersielt fiske av leppefisk er blitt satt i gang uten nok forskning og konsekvensutredninger. I 2017 ble det fisket 25 millioner leppefisk, i praksis fritt fram. I 2018 ble det satt en totalkvote på 18 millioner. Høsten 2019 kom Havforskningsinstituttet med en anbefaling om maksimum for å sikre bestandene, men rådene kommer for sent og først *etter* at man har begynt å se dramatiske konsekvenser.

Naturvernforbundet mener derfor at det må settes en stopper for fiske etter leppefisk til bruk i oppdrettsvirksomhet, som truer fiskebestander og økosystem. Naturvernforbundet vil også påpeke at dersom næringen tvinges inn i lukkede anlegg, slik Naturvernforbundet ber om, så vil man ikke ha behov for rensefisk i det hele tatt.